

EVROPSKI ZGODNJI SREDNJI VEK: ponovno rojstvo Evrope

**Katere pomembne države so obstajale v
zahodni Evropi**

1. Karolinška država – „evropsko kraljestvo“

Franki so prvotno državo okoli Rena razširili v Galijo in ustanovili **Frankovsko državo**.

Konec 5. stoletja je kralj **Klodvik** sprejel **krščansko vero** in **združil** germanska plemena.

KAREL VELIKI

(747 – 814) je bil najpomembnejši kralj v zahodni Evropi.

Ustvaril je največjo državo v zahodni Evropi.

Kaj je obsegala?

»[Karel Veliki] je zelo redko prirejal zabave. Največkrat le ob velikih praznikih, ko je povabil mnogo ljudi. Pojedine so vsebovale štiri jedi, če ne štejemo pečenke na ražnju /.../, ki jo je imel kralj najraje. Pri mizi je poslušal glasbo ali glasno branje zgodb iz starih časov /.../. Karel je imel dar za jasno izgovorjavo ter sposobnost jedrnatega izražanja. /.../. Trudil se je naučiti tujih jezikov. Latinsko je govoril tako dobro kot svoj jezik, grško pa je bolje razumel kot govoril. /.../ Kralj je namenil veliko časa učenju retorike, dialektike in še posebno astronomije in računanja. /.../ Poskušal se je naučiti tudi pisati, /.../ vendar neuspešno.«

(Einhard, Življenje Karla Velikega, 8./9. stoletje)

Kako bi ocenil Karla Velikega?

Leta 800 ga je papež okronal za rimskega cesarja. S tem se je dediščina antičnega rimskega cesarstva povezala z germanskimi (frankovskimi) vladarji.

Spodbujal je **znanje**, šolanje duhovnikov in prepisovanje latinskih knjig.

Kraljestvo je razdelil na manjše dele – marke. Sam je odločal v sporih in bil sodnik.

Kakšno vlogo je imela Frankovska država?

- cesar Karel Veliki je bil najpomembnejši evropski politični voditelj v 8. in 9. stoletju,
- petkrat se je poročil,
- v višino je meril 193 centimetrov,
- njegova najljubša zabava sta bila lov in plavanje,
- iz imena Karla Velikega izhaja beseda kralj,
- v zadnjih letih svojega življenja se je najraje zadrževal v Aachnu,
- v srednjem veku je bil deležen velike slave in je bil upodobljen kot junak v mnogih pesmih in legendah (Pesem o Rolandu).

Leta 843 je bila država razdeljena na tri dele:

Zahodnofrankovsko kraljestvo - Francija

Srednjefrankovsko kraljestvo - Italija

Vzhodnofrankovsko kraljestvo - Nemčija

2. Krščanska cerkev in Papeška država

Sveti Patrik (na sliki) je bil misijonar, ki je v prvi polovici 5. stoletja širil vero na Irskem.

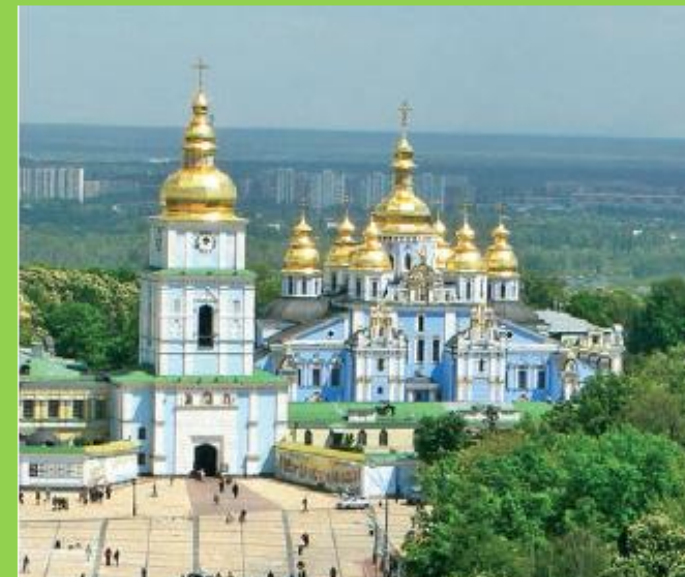

Kdo je širil vero?

Kakšna je bila vloga krščanske cerkve?

Poleg prepisovanja knjig (na sliki) so menihi opravljali tudi druge dejavnosti, na primer nabiranje zelišč, poučevanje, zdravljenje bolnih. Mnogi samostani so nudili prenočišče popotnikom.

Misjonarji vzhodne krščanske cerkve so pravoslavno vero širili med Južnimi in Vzhodnimi Slovani. Misijonarja Ciril in Metod sta v 9. stoletju širila vero v slovanskih jezikih ter izumila novo pisavo, glagolico. Na sliki je pravoslavna cerkev v Kijevu (Ukrajina).

Kaj je omogočilo širjenje krščanstva po Evropi?

Kaj je krepilo moč papeža?

Papeška palača v Rimu je bila pomembno središče.

Pipin Mali je v 8. stoletju papežu podelil ozemlje v srednji Italiji – **Papeška država**.

Zakaj je prihajalo do vedno večjih razlik med zahodno in vzhodno krščansko cerkvijo?

- Zahodno krščansko cerkev je vodil **PAPEŽ**.
- Imenoval je **škofe**, ki so mu bili podrejeni.
- Kako se danes imenuje?

Leta **1054** je prišlo do končne **ločitve** cerkva:

- Vzhodno krščansko cerkev je imela več poglavarjev – **patriarhov**. Ti so skupaj s škofi vodili cerkev v državi.
- Kako se danes imenuje?